

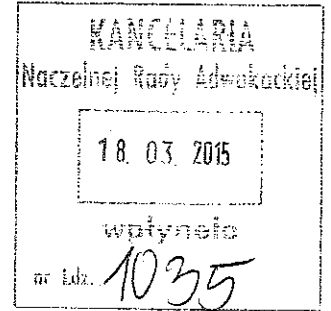

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

6175-UP-173-52/15

Warszawa, dnia 12 marca 2015 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz. 635 z późn. zm.) - poselski projekt ustawy o ustanowieniu Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Zieliński), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

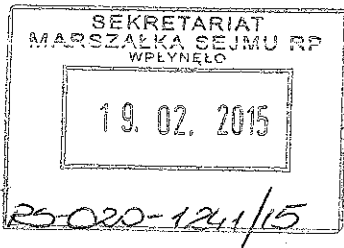

Prawo i Sprawiedliwość

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 19 lutego 2015 r.

**Grupa Posłów
na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowny Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r., poz. 32, z późn. zm.), niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

**- o ustanowieniu Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945
roku**

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana posła Jarosława Zielińskiego.

**Ustawa
z dnia 2015r.**

o ustanowieniu Dnia Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku

W hołdzie Ofiarom Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku – bohaterom antykomunistycznego podziemia niepodległościowego, zamordowanym z rozkazu Józefa Stalina na terenie północno-wschodniej Polski (ziemi augustowskiej, sejneńskiej, sokólskiej i suwalskiej) w czasie obowiązującego pokoju po kapitulacji hitlerowskich Niemiec, którzy nie pogodzili się z nową sowiecką okupacją – stanowi się, co następuje:

Art. 1

Dzień 12 lipca ustanawia się Dniem Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Z rozkazu Józefa Stalina Sztab Generalny Armii Czerwonej opracował specjalny plan penetracji lasów Puszczy Augustowskiej w powiecie suwalskim województwa białostockiego w celu wyłapania i unieszkodliwienia działających tam polskich grup partyzanckich, niechcących podporządkować się narzuconej przez Związek Sowiecki komunistycznej władzy, lecz uznających Rząd Polski w Londynie. Operacja ta została przeprowadzona w lipcu 1945 roku przez liniowe pododdziały Armii Czerwonej 3. Frontu Białoruskiego liczące około 45 tysięcy żołnierzy, które wspierała 62. Dywizja Wojsk Wewnętrznych NKWD ZSRR, a także kompania 110 żołnierzy polskich z 1. Praskiego Pułku Piechoty pod dowództwem porucznika Maksymiliana Schnepfa oraz funkcjonariusze miejscowych UB i MO.

Główną operację przeprowadzono w dniach 12-19 lipca 1945 roku „przeczesując” lasy na terenie ziemi augustowskiej, sejneńskiej, sokólskiej i suwalskiej. W jej wyniku zatrzymano 7049 osób, z których po rewizji zwolniono 5115 osób. Osoby zatrzymane zostały umieszczone w utworzonych przez Sowieców tzw. punktach filtracyjnych. Było ich co najmniej kilkadziesiąt we wszystkich objętych operacją powiatach. Mieściły się one w stodółach, chlewach, magazynach i szopach, czasami w piwnicach budynków w miastach. Zatrzymani byli poddawani brutalnemu śledztwu, połączonemu z biciem i torturowaniem. Niektórych więźniów krępowano drutem kolczastym lub przetrzymywano pod gołym niebem w dołach zalanych wodą.

Spośród zatrzymanych 514 osób zostało przekazanych za „linię Curzona” miejscowym organom NKWD-NKGB Litewskiej SRR. Z reszty zaś – według stanu na 21 lipca 1945 roku – przeznaczono do likwidacji 592 osoby, które zostały nazwane polskimi „bandytami”, a kolejnych 828 osób zostało zakwalifikowanych do dokładnego sprawdzenia, jeśli okaże się, że są żołnierzami Armii Krajowej (według sowieckiej nomenklatury polskimi „bandytami”) będzie przeznaczonych do likwidacji. Zgodnie z instrukcją ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRR Ławrentija Berii szef Głównego Zarządu Kontrwywiadu SMIERSZ generał pułkownik Wiktor Abakumow 20 lipca 1945 roku wysłał samolotem do Olecka (wówczas Treuburg) grupę katów pod dowództwem swego zastępcy generała majora Iwana Gorgonowa, do których dołączył na miejscu generał lejtnant Pawieł Zielenin - szef Zarządu Kontrwywiadu SMIERSZ 3. Frontu Białoruskiego.

Wiktor Abakumow wysyłając do Berii szyfrogram zaproponował następujący tok postępowania: „Zlikwidować wszystkich zidentyfikowanych bandytów w liczbie 592 osób.

W tym celu zostanie wydzielona grupa operacyjna i batalion wojsk Zarządu SMIERSZ 3. Frontu Białoruskiego, sprawdzone w praktyce podczas szeregu akcji kontrwywiadowczych. Pracownicy operacyjni i żołnierze batalionu dostaną precyzyjne instrukcje co do trybu likwidacji bandytów. (...). W trakcie operacji zostaną podjęte niezbędne kroki, aby nie dopuścić do ucieczki któregokolwiek z bandytów. W tym celu oprócz udzielenia dokładnego instruktażu pracownikom operacyjnym i żołnierzom batalionu, rejony lasu, gdzie będzie prowadzona operacja, po wcześniejszym przeczesaniu zostaną okrążone. (...). Pozostałe 828 osób sprawdzimy w ciągu pięciu dni – wszystkich wykrytych pośród nich bandytów zlikwidujemy w ten sam sposób. Meldunek o liczbie wykrytych w tej grupie bandytów zostanie Wam wysłany”.

Z ustaleń poczynionych przez rosyjskie stowarzyszenie „Memorial” i prof. Nikitę Pietrowa wynika, iż osoby zakwalifikowane jako „bandyci” zostały zgrupowane w specjalnym łagrze w pobliżu miejscowości Giby, na skraju Puszczy Augustowskiej, skąd drogą leśną były przewożone do ówczesnej strefy nadgranicznej BSRR do miejscowości Kalety w obwodzie grodzieńskim. Tam zapewne przeprowadzano egzekucje i tam prawdopodobnie znajdują się „doły śmierci” ze szczątkami Ofiar, ale sprawa ta nie została dotychczas ostatecznie wyjaśniona, w związku z czym przyjmuje się, że miejsce spoczynku doczesnych szczątków Ofiar Obławy Augustowskiej jest wciąż nieznane. Nadal nie znamy też całej skali tej zbrodni, bowiem jeszcze do końca lipca 1945 roku były na tym terenie dokonywane aresztowania, a osoby wówczas zatrzymane też zaginęły bez wieści. Według ogólnych szacunków liczba Ofiar może sięgać 2000 osób. Ustalenie ich tożsamości będzie możliwe dopiero po udostępnieniu akt tej sprawy z archiwum FSB Federacji Rosyjskiej, jak również po przeprowadzeniu prac ekshumacyjno-archeologicznych na terytorium Republiki Białoruś.

Niemal zaraz po tych tragicznych wydarzeniach z lipca 1945 roku w lokalnym obiegu pojawiły się terminy „Obława” bądź „Obława Lipcowa”. W latach czterdziestych doszło też określenie „kolejny Katyń”, a na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych zaczęto używać terminu „Obława Augustowska”, który został powszechnie przyjęty, także w badaniach historycznych.

Ta zbrodnicza operacja, w wyniku której śmierć poniosła tak duża grupa mieszkańców północno-wschodniej części Polski została przeprowadzona w warunkach obowiązującego w Europie pokoju, ponad dwa miesiące po kapitulacji hitlerowskich Niemiec.

Rodziny Ofiar do chwili obecnej nie doczekały się moralnej satysfakcji. Musiały swój ból ukrywać, ale mimo szykan, zastraszania i pogardy ze strony władz komunistycznych

podejmowały na własną rękę próby wyjaśnienia losu swych bliskich. W latach osiemdziesiątych XX wieku próby dotarcia do prawdy o liście Ofiar Obławy Augustowskiej i miejscu Ich spoczynku podejmował Obywatelski Komitet Poszukiwań Mieszkańców Suwalszczyzny Zaginionych w Lipcu 1945 roku. Na początku lat dziewięćdziesiątych śledztwo w tej sprawie prowadziła Prokuratura Wojewódzka w Suwałkach, swoje wysiłki badawcze kontynuuje także Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Białymstoku.

W ostatnich latach intensywne starania o pełne wyjaśnienie tej zbrodni, niestety bez należytego wsparcia organów państwa polskiego, podejmuje Związek Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej 1945 na czele z jego Prezesem Księdzem Prałatem Stanisławem Wysockim, który w czasie Obławy stracił ojca i dwie siostry.

25 lipca 2014 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek grupy posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość podjął uchwałę w sprawie uczczenia pamięci ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku.

Państwo Polskie ma nadal moralny dług do pilnego spłacenia, a uhonorowanie Ofiar specjalnym Dniem Pamięci o Nich ustanowionym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej jest ważnym krokiem w tym kierunku.

Proponuje się datę 12 lipca jako Dzień Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 roku ze względu na to, że data ta była początkiem operacji wojskowej 3. Frontu Białoruskiego, przygotowanej przez Sztab Generalny Sił Zbrojnych Związku Sowieckiego na polecenie Dowódcy Naczelnego.

Lista Posłów KP PiS popierających projekt

ustawy o ustanowieniu Dnia Pamięci Ofiar Cieny Augustowskiej
z lipca 1945 roku

L.p.	Imię	Nazwisko	Podpis
1.	Adam	Abramowicz	
2.	Andrzej	Adamczyk	
3.	Waldemar	Andzel	
4.	Dorota	Arciszewska- Mielewczyk	
5.	Jan	Ardanowski	
6.	Iwona	Arent	
7.	Marek	Ast	
8.	Zbigniew	Babalski	
9.	Piotr	Babiarz	
10.	Piotr	Babinetz	
11.	Barbara	Bartuś	
12.	Dariusz	Bąk	
13.	Włodzimierz	Bernacki	
14.	Andrzej	Bętkowski	
15.	Mariusz	Błaszczak	
16.	Antoni	Błądek	
17.	Jacek	Bogucki	
18.	Joachim	Brudziński	
19.	Barbara	Bubuła	
20.	Zbigniew	Chmielowiec	